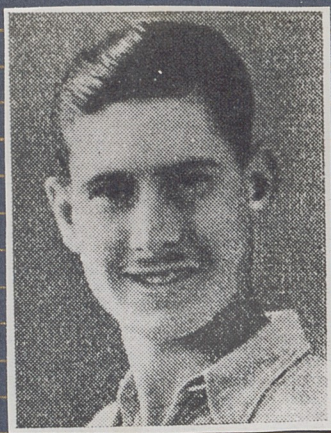

נרדכי יוסף

בן אברהם ושמה
נולד: א' בשבט תרפ"ו
16.1.1926

נפל: 13.3.1948

בן אברהם ושמחה. נולד ביום א' בשבט תרפ"ו 16.1.26 בתל-אביב, אך גדל והתחנך בטבריה. עוד בהיותו תינוק, נפרדו הוריו והוא גדל עד גיל שלוש אצל אימו ואח"כ אצל אביו בטבריה. סיים את חוק לימודיו בביה"ס היסודי של "אליאנס" בטבריה ובגיל שש עשרה ומחצה, עבר לבית סבתו. היה חבר "הנוער העובד והלומד", נער עדין ושקט וחבריו ציינו כי לא רב עם איש.

בתל-אביב, החל לעבוד בבית החרושת "סדן" ביציקת מתכת ומאז והורגשה מעט רווחה בחייו. מצא לו חברה ועמד לשאתה לאישה. היה חבר "ההגנה" וסיים קורס מ"כ. בבית החרושת "סדן", עבד חמש שנים ורכש לו ידידים רבים בין העובדים והמעבידים. עם התלקחות מלחמת השחרור, התנדב מיד למערכה והשתתף בהגנת תל-אביב ואזור ואח"כ בליווי שיירות לנגב. נפל בפריצת הדרך לגת ביחידת חיפוי, בשעה שהגיש עזרה לפצוע, ביום 13.3.48 ונקבר בגת למחרתו.

אחרי מותו, נירדו לעזרו בני משפחתו ספר-תורה לבית הכנסת בטבריה. ביום 15.11.49 הועברה גופתו לבית הקברות בנחלת יצחק.

רדע כאח הרה לי. כל שהכירו ועמד על סינו,
על יושב לבו - אחבו. בשעת צרה, כל חבר ברע לו,
היה בא אל יוסף להיעזר בו. ויסוף, שנעושינו היו
מדים וקסים, שגדל ללא חורים, (חוריו נפרדו בפיותו
ילד) ושבעצמו סלל לו את דרכו בחיים - היה עוזר
לכל קשה-יום.

יצאנו למקומות שונים להפקידו הגנה, והנה
בנואי לחופשה נודע לי כי יבא אבד הכרי יוסף גרבלי.

אי-סס

זוכרו לנצח

משה אכוחב

הפסוק "אלהינו" לילי קליר א 84.5.7

... כי רעות שכזאת לעולם
לא תתן את ליבנו לשכוח...

הקרבנות

בדורם בהם

לחם יוסף ה"ל

"חורב"

מבצע, שנערך בימים 22 בדצמבר 1948 - 7 בינואר 1949 לגירוש הסופי של הפולש המצרי משטח מדינת ישראל, לפגיעה בבסיסיו בסיני ולהשמדת חלק ניכר מכוחותיו, כולל פעולות חיסול נגד "כיס פאלוג'ה" (ראה שם). ידוע גם בשם מבצע "עי"ן.

ב-19 בדצמבר 1948 הופסקו הקרבות בנגב בתזאם להחלטת מועצת-הבטחון, ועל אף כשלונותיהן הצבאיים, סירבו מדינות ערב לנהל משא-ומתן עם ישראל על שביתת-נשק. גם המעצמות הגדולות, אשר הכירו בעובדת קיומה של מדינת ישראל, עדיין לא הכירו בגבולותיה, והסכנה העיקרית לצמצום הגבולות נשקפה לנגב. מצב מסוכן זה חייב את ישראל לפעולה צבאית נוספת כדי לסלק את האיום לניתוק הנגב ולאץ את מצרים, הגדולה והחזקה במדינות ערב שצבאותיהן פלשו לארץ-ישראל, בעקבותיה ילכו גם יתר ממשלות-ערב. לפיכך הוכן מיבצע "חורב" לגירוש הצפא המצרי מגבולות הארץ תוך כדי מיגור כוחו ככל האפשר.

ב-22 בדצמבר 1948 דחו המצרים בהחלטיות את ההצעה לנהל משא-ומתן, ואז הכריזה ישראל כי היא רואה עצמה חפשיה לפעול כהכנתה, ואור ל-23 בו התחיל המיבצע, שהיה הגדול במיבצעי צה"ל מבחינת היקפו ומבחינת תוצאותיו, כיבושיו ונצחונותיו. היה זה מבצע משולב של כוחות יבשה, ים ואוויר.

שני טורים ישראלים נעו דרומה בעוד טור שלישי בים ב-22 לדצמבר התקפה על איזור צפוני, כדי להסיק דעת האויב מהמטרה העיקרית וממגמתו האמיתית של המבצע. גם המצרים וגם הקהל היהודי היו בדעה שהנה מתכוננים היהודים להסתער על "רצועת עזה" לכבשה, והמצרים החישו לשם תגבורות גדולות. בשל סופות האבק והחול והגשם שירד לאחריהן ושיבש את הדרכים, נגרמו לכוחות ישראל קשיים רבים. כלי-נשק רבים חדלו לפעול והתחמושת אזלה, ובינתים הסתערו כוחות-שריון מצריים חזקים על כוחות ישראל, שנאלצו לסגת מכמה עמדות באבדות ניכרות.

מטרת-ההסחה הוסגה. המצרים ריכזו כוחות בקטע החזית זה ואילו הכוח הישראלי נע דרומה. עזה הופגזה מן הים מאניות ישראליות וחיל-האוויר הישראלי הפציץ את בסיסי המצרים באל-עריש, רפיח ותאן-לונט וכן את "כיס פאלוג'ה". טור אחד של חטיבת "הנגב" התקדם לכיוון עסלוג, ובהמשך הסתערו כבש בקרבות עזים את את המשלטים המצריים החזקים אשר הגנו על הדרך אל עוג'ה-אל-חפיר (היא ניצנה), ואת משלטי ביר-תמילה וזמיר והמושריפה. טור שני נע מחלוצה אל עבר רוחיבה (היא רחובות הקדומה) במאמץ להגיע אל כביש רפיח-עוג'ה אל-חפיר בדרך עתיקה וזנוחה, אשר נתגלתה על-ידי הסיירים וכפי המשוער שימשה את צבא-רומא בפלישתו לארץ-ישראל בהנהגת טיטוס. בעוד שהטור הראשון עשה דרכו על פי רוב בכביש תוך כדי קרבות, התקדם טור שני בחולות ובדרך שהותקנה בחפזון, והיה עליו להיאבק בקשיי מעבר בחולות טובעניים. זו הפעם הראשונה בהסטוריה עשה רכב משוריין כבד את דרכו במקום זה. הטור עבר את איזור רוחיבה ואת שחי הדיונות, נכנס לתוך ואדי אביאד (נחל לבן), סעיפו של אחד האפיקים הגדולים במדבר סיני, ואדי אל-עריש, הנופל אל הים-התיכון והידוע במקורות עתיקים כנחל מצרים.

השריון הישראלי עשה דרכו לאור היום בלי שהמצרים ירגישו בתנועתו, בהיותם בטוחים מהתקפה מצד זה של החולות העמוקים ללא מעבר. במוצא ואדי אביאד הגיחה יחידת שריון לעומת הגבעה השולטת על עוג'ה אל-חפיר, אשר עליה ישבו המצרים. מטוסי חיל-האוויר הישראלי הפציצו את עמדות האויב ואת מחסניו, ולאחר הריכוך פרץ הטור המשוריין והסתער על עוג'ה אל-חפיר. אולם אש עזה של המצרים המבוצרים בה קידמה את פניו; פגזי תותחיהם וקליעי ה'פלאטים' שלהם פגעו בשריון וגרמו לו אבידות. ההתקפה הראשונה נכשלה. המצרים החישו למקום תגבורות מכיוון רפיח מצפון ומכיוון מדבר-סיני מדרום, אך השריון הישראלי

הסתער למחרת היום שוב על עוג'ה אל-חפיר, ויחידה מצרית שלמה נכנעה על מפקדה. כתוצאה מכיבוש עוג'ה אל-חפיר וכניעת חיל-המצב הגדול והתגבורת שהיו בה, נותרה יחידה מצרית אחרת תקועה בין כוחות-ישראל היורדים בכביש אל עוג'ה ובין כוחות השריון שהגיעו אל עוג'ה מכיוון ואדי אביאד וכבשוה. הכוח המצרי הוכה מכה ניצחת. רבים מחייליו נישבו והיתר נפוצו לכל רוח, ושלל עצום נפל בידי כוחות ישראל. כאשר נכבשו גם מישלטי עסלוג' המבוצרים, התחברו כל הכוחות הישראלים וכביש באר-שבע - עוג'ה אל-חפיר נפתח. השלב הראשון של המבצע נסתיים, אולם במשך ימים אחדים עוד הוסיפו שבויים מצריים, אשר נמלטו למדבר אחרי תבוסת צבאם, וביניהם קצינים בדרגות גבוהות, להסגיר את עצמם; הם תעו במדבר, היו צמאים ורעבים ובחרו בשבי ממות בישימוך.

כוחות-צה"ל המשיכו בהתקדמותם וחדרו למדבר סיני לתוך תחום מצרים. יחידות-חלוץ הגיעו אל אבו-עגילה, המרוחקת כ-40 ק"מ מהגבול, ממנה מסתעפות שתי דרכים: האחת אל העיר אל-עריש, בירתה של סיני, והשניה אל עבר תעלת סואץ. יחידה אחת נעה לעבר אל-עריש, לפשוט על בסיס הגדול והחשוב ביותר של המצרים, חיבלה בביצורים ובמתקני שדה-תעופה אחד ושבה ב-30 בדצמבר 1948 אל אבו-עגילה. יחידה אחרת פשטה על ביר-חמה, אך נתגלתה על-ידי האויב, ומכיון שאיבדה את יתרון-האפתעה נסוגה. יחידה שלישית כבשה את קסימה שבין ניצנה לאילת, ויחידה רבעית פשטה ב-31 בדצמבר על ביר-חסנה ותפסה בו מספר שבויים שנמלטו. החדירה העמוקה לתוך תחום מצרים והנצחון המזהיר של צה"ל הדהימו את מצרים. נסיגת צבא הפכה למנוסה כללית ומיפקדתו איבדה את השליטה על החיילים. אולם על ההישגים הצבאיים העצומים של צה"ל התחילה להאפיל פעילות מדינית עויינת לישראל.

ערב מבצע "חורב" הודיעה ישראל לאו"ם, כי היא רואה רשות וחובה לעצמה לפעול נגד המצרים המסרבים למשא-ומתן על שביתת-נשק, בהתאם להחלטתה של מועצת-הבטחון מיום 16 בנובמבר 1948. אולם ב-29 בדצמבר, לאחר שנכבשה אבו-עגילה, פקדה מועצת-הבטחון על הפסקת אש ועל החזרת כוחות ישראל אל הקו בו החזיקו לפני כן. בריטניה חשה לעזרת המצרים המוכים ותבעה מישראל נסיגה מיידית, ומטוסי "ספיטפיר" בריטיים נשלחו מעל לקווי-ישראל לחזק את רושם התביעה. 5 "ספיטפירים" בריטיים, שגחו מעל כוחות ישראל במדבר, הופלו באש התותחים הנגד-מטוסיים של צה"ל.

תביעתה של בריטניה חוזקה על-ידי דרישה תקיפה דומה של ממשלת ארצות-הברית, ולממשלת-ישראל לא היתה ברירה אלא לצית לאיומים וללחץ הקשה ולצוות על צבאה לסגת משטח חצי האי-סיני עד בוקר יום ה-2 בינואר 1949.

עם נסיגת כוחות-צה"ל מסיני, הוחלט לכבוש את רפיח, מושב המפקדה המצרית. כיבוש רפיח היה מביא לנתיק הכוחות המצריים ב"רצועת עזה" שמצפון לעיר זו ולאחר מכן למיגורם. מועד-ההתקפה נקבע לליל ה-4 בינואר 1949, ו-4 מישלטים נכבשו בהסתערות כוחות צה"ל, אולם ההתקפה על 2 מישלטי הצומת נכשלה. הזמן דחק, כי קרבה ובאה ההפוגה הכפויה על-ידי האו"ם. נעשו נסיונות נוספים לכבוש את המוצבים המבוצרים של הצומת. נערכו התקפות של צה"ל והתקפות-נגד מצריות, ואכידות נגרמו לשני הצדדים. אולם בטרם נפלה ההכרעה, הודיעה ממשלת-מצרים ב-6 בינואר על נכונותה לפתוח מיד במשא-ומתן על ישראל על הסכם שביתת-נשק. הלחץ החזק של האו"ם להפסקת האש, אשר הצדדים נצטוו עליה עוד לפני 8 ימים, והפניה הרשמית של מצרים, שנחשבה להשיג מדיני, לא השאירו לישראל ברירה אלא להסכים להפסקת האש, ובשעה 2 בצהרי יום ה-7 בינואר 1949 נשתררה דממה בכל חזיתות הנגב.

מיבצע "חורב" לא השיג את מלוא-מטרתו. האויב המצרי נשאר ב"כיס פאלוג'ה" וב'רצועת עזה'. אך אף-על-פי שלחצן של המעצמות הגדולות מנע מ'ישראל אפשרות למצחון מלא על האויב וגירושו מ'רצועת עזה', הרי היו למיבצע הישגים כבירים צבאיים וגם פוליטיים: כוחות-צה"ל שפעלו במשולב, הוכיחו כושר תכנון וביצוע, רוח קרב ויכולת תיאום בין כל החילות; האויב גורש מעמדות רבות, כוחו העיקרי הובס והנגב ניצל ונשאר בתחום המדינה. והחשוב מכל - מצרים, הגדולה במדינות-ערב אשר בראשית הפלישה הבטיחה לחסל תוך שבועיים את מדינת ישראל ולהטיל הימה את היהודים, נאלצה להכיר למעשה בקיומה של המדינה ולפתוח במשא-ומתן עם נציגיה כדי להביא לידי סיום את פעולות המלחמה.

גת

קיבוץ המשתייך ל"הקיבוץ הארצי". נוסד בשנת 1941 ליד קיבוץ גלאון, כ-16 ק"מ ממיסעף-מלאכי. לפי החלטת האו"ם על חלוקת ארץ-ישראל, נמצאה גת מחוץ לשטח המדינה היהודית.

ב-6 בדצמבר 1947, עם התחלת פעולות-האיבה, נרצחו על-ידי ערבים בכפר כריתה 2 מהנוסעים במכונית מגת אל נגבה. מאז היו נוסעים רק בליווי אבטחה. ב-14 בפברואר 1948 יצאה מנגבה שיליה של 4 משאיות אל גת וגלאון, והותקפה ליד כרתיה ברירות, אך היא עברה ללא אבידות. בבוקר יום המחור חזרה השיליה בליווי מזויין ונתקלה במכוואת העלירה הערבית פאלוג'ה במחסום ובתפירות. הערבים פתחו באש, ואחדים מאנשי השיליה נפצעו וכמה מכוניות נפגעו. השיליה נסוגה בהשאירה במקום את המכוניות הפגועות. השלטונות הבריטיים נתנו לשיליה ליווי צבאי והיא שבה ויצאה לנגבה, אולם הערבים בפאלוג'ה פתחו באש עליה ועל מלוויה הבריטים. החיילים הבריטים השיבו אש וגרמו אבידות לתוקפים. ערביי הסביבה נזעמו על הסיוע הבריטי ליהודים ודרשו ממושל-המחוז הבריטי להפסיק את "התערבות הצבא" והוא נענה לדרישתם והציע לעומת זאת עזרתו בפינוי הישובים היהודים גת וגלאון.

פיקוד-ה'גנה' החליט שיש לפרוץ את הדרך לגת ולגלאון, וב-13 במאס 1948 יצאה ממחנה-חצור שיליה, שהגיעה למכוואת פאלוג'ה, שם נתקלה במחסום ראשון. המחסום פורק על-ידי החבלנים, אך בהגיע השיליה למחסום שני במוצא מן העלירה, נפתחה עליה אש עזה. בחיפוי אש הצליחו החבלנים לפרק את מחסום והשיליה המשיכה בדרכה, אולם בשל טעות לא נכנסה לדרך-העפר, שפנתה את גת, כל אם המשיכה לעבר הכפר הערבי עיראק אל-מאנשליה. הערבים הנדהמים התאוששו ותקפו את השיליה. ואז אירע אסון: במהומות הקרב ורעש היריות הבחינו אנשי השיליה בקבוצות קטנות של אנשים המתקרבים לקראתם בסכרם כי אלה הם קבוצות תגבורת ערבית, פתחו עליהן באש חזקה... כאשר התבררה הטעות, שאלה היו אנשי "הגנה" שהגיעו לעזרת השיליה המותקפת, כבר היו ביניהם 7 הרוגים ו-6 פצועים. רק עם ערב הגיעה השיליה לגת.

עם בוקר ה-14 במאס ערכו אנשי השיליה פעולת-תגמול פאלוג'ה: משוריינים חדרו לעלירה, פוצצו את בית העלירה ושורת בתים וחנויות, וגרמו בה לאבידות-15 הרוגים ופצועים רבים. לאחרמכן נתברר כי פעולת-התגמול שברה את רוח האויב, ורבים מתושבי העלירה נמלטו. אז פנו נציגי הערבים אל השלטונות הבריטיים בדרישה, שמשמרות-צבא ילוו את השלירות היהודיות בעת מעברן בפאלוג'ה. ואכן, עד מחצית מאי 1948 היו השלירות לגת ולגלאון עוברות דרך פאלוג'ה בליווי צבא בריטי ובלו הפרעה מצד הערבים.

"כיס-פלוג'ה"

השטח שבין מצודת-המשטרה עיראק-סוידאן והכפר הנטוש עיראק אל-מאנשיה, בו היתה נתונה במצור חטיבה מצרית, אשר החזיקה מעמד במשך חודשיים על אף ההתקפות הרבות של כוחות צה"ל. רק עם חתימת הסכם שביתת-הנשק עם מצרים ניתן לנוצרים האמילצים לצאת ולשוב לארצם.

"כיס-פאלוג'ה" נוצר בעת מיבצע "ירואב" באוקטובר 1948 (ראה שם), כאשר כוחות-צה"ל ניתקו את עורק-התחבורה שבין העיירה הערבית פאלוג'ה ובין עיראק אל-מאנשיה, וחטיבה מצרית מובחרת כותרה ונשארה במצור, בין מפקדיה היה קצין מצרי, ש-4 שנים לאחר מכן השתלט על מצרים - הלא הוא גמאל עבדול-נאצר. לאחר שמצודת המשטרה והכפר עיראק סוידאן שלידה נכבשו על-ידי צה"ל, צומצם ה"כיס" לאיזור פאלוג'ה - עיראק-אל-מאנשיה בלבד.

כבר בסוף אוקטובר 1948 הוגבלו מנות-המזון של המצרים הנצורים לשתי ארוחות ביום, והמחסור בחמרי-רפואה ובסגריות היה גדול. אולם על אף המצוקה ועל אף ההתקפות מן האויר, ההטרדה הבלתי-פוסקת מן הקרקע וצורות-הלחימה האחרות של צה"ל, סירבו המצרים להיכנע. תחילה אף סירבו נציגיהם להיפגש עם מפקד חזית הדרום של צה"ל, ורק לאחר שנכבשה מצודת עיראק סוידאן נפגשו בקיבוץ גת עם קציני צה"ל, אולם ללא תוצאות. המפקד המצרי העדיף להילחם עד אחרון-חילויו.

במאמצים מיוחדים הצליחו המצרים, על אף הכיתור והמצור, להגניב בלילות אל ה"כיס" מעט מזון ואספקה, ולעיתים אף להצניח מן האויר צרכי רפואה וציוד חיוני, אך במשך תקופת המצור תפס צה"ל שיירות אחדות שניסו להסתנן אל ה"כיס".

כאשר גברה מצוקת הנצורים, פנו הצרים אל מטה-האו"ם וביקשו לאפשר להם קבלת מזון ותרופות. ישראל נענתה לבקשת האו"ם, ושיירת-עזרה מצרית מלווה פקחי-או"ם הגיעה אל מצודת-המשטרה עיראק סוידאן ב-1 בדצמבר 1948. השיירה נעצרה לביקורת, כמודכס, ובין מיצרכי המזון והרפואה נמצאו חלקים חיונים למכונות-יריה; כך הוברר, כי חלק מהמזון נועד בזמנו לישראל והוחרם על-ידי המצרים מאניה שעברה בתעלת סואץ, ותיבות-המזון עדיין נשאו את הכתובת "חיפה, כשר". השיירה לא הורשתה לעבור, וחלקי מכונות-היריה ומיצרכי-המזון הוחרמו על-ידי כוחות-צה"ל.

במיבצע "חורב" בדצמבר 1948 החליט מטה-צה"ל על מיבצע "חיסול" (ראה "חורב" ו"חיסול") של "כיס פאלוג'ה. אור ל-28 בדצמבר החלה ההתקפה על הכפר עיראק אל-מאנשיה, אולם פלוגולת-החסימה לא הצליחה להקים את המחסום בדרך מהעיר פאלוג'ה אל הכפר המותקף. טור מצרי משוריץ חש מפאלוג'ה ופרץ אל עורף כוחות צה"ל בכפר, אשר חשבו בטעות כי הטור הוא של צה"ל והניחו לו להתקרב, ואף מטוס חיל-האוויר, שחג מעל, היה סבור כן ולא הרעיש אותו. אז התחברו הטור המצרי המשוריץ עם המצרים שבכפר והיכו בכוחות-צה"ל, אשר נסוגו בהשאינס עשרות חללים.

עם סיום מיבצע "חורב" לא התנהלו עוד קרבות נגד המצרים, ו"כיס פאלוג'ה" לא הותקף. הנצחונות הגדולים בדרום הביאו לחתימת הסכם שביתת הנשק עם מצרים ב-24 בפברואר 1949 (ראה; הסכמי שביתת-הנשק), ויומיים לאחר מכן החל פינויו של "כיס פאלוג'ה", ששנמשך 3 ימים.

משרד הבטחון

הקרייה

אגף ליחסי צבור

ארכיון הצבא

מדור הלוחמים

לכבוד

משפחת זרעאי

רח' יאקוב ז'ל

תל-אביב

א.נ.

אנו שולחים לך ביה את העתק התקציר של תולדות... ז"ל...
כפי שהזכרנו לפרסום בספר "זכור" על פי החומר שנאסף ע"י ארכיון הלוחמים.
הרשימה נערכה בידי ועדת המערכת בהרכב ה"ת ראובן גרוסמאן, אבי
נועם ז"ל שנפל בקרב ליד עטרות, מאיר מוהר, אבי ישעיהו ז"ל שנפל בקרב
קטמון, והגב' אנדה פינקלפלד. לאחר קבלת תשובתכם תעבור הרשימה עריכה
סופית ע"י ה' יצחק למדן, העורך הכללי של הספר.
נודה לך אם תבחון מחדש את העובדות הכלולות ברשימה הביאוגראפית.
במידה שנודע הצורך לתקן דברים עובדתיים — נודה לך אם תרשמו את
הערותיכם ותיקוניכם בגוף התלוש שלמטה.
את התלוש הזה נבקשכם לשים בתוך המעטפה המיוחדת הר"פ ולהחזירה
לנו בדואר ללא דחיה.

משרד הבטחון רואה הכרח לזכור את הקמת היד ללוחמינו היקר ז"ל
ומבקש מכם בכל לשון של בקשה להחיש את תשובתכם. נאלצנו איפוא לקבוע
מועד קרוב לכניסת הסופי של החומר, ומשום כך, לרגל דחיפות הענין, נזכר
לראות את אי-ההענות לפינתנו זו — תוך 10 ימים למשלוח החומר — כהסכמת
המשפחה לנכונות העובדות הביוגרפיות.

ארכיון הצבא

אגף ליחסי צבור

מדור הלוחמים

לילה בדרום

מלים: חיים חפר
לחן: סשה ארגוב

שביל החלב שבשמים
ודרך העפר
נושאים אליך, אל הבית
את כל חלומותי מן המדבר.

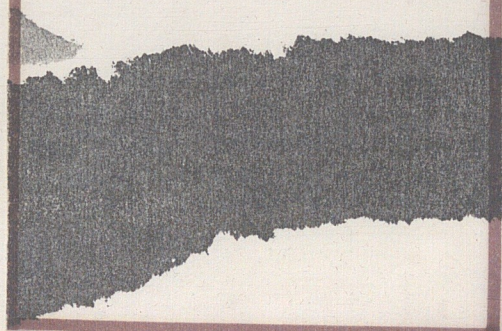
ואז אנחנו שוב בשנים
בעיר יפה, לילית,
ומחזיקים את הידים
כמו תמיד, כמו תמיד...

לילה בדרום
ליד הטנק האפלולי,
רוח מתעוררת בשיחים.
עוד מעט אחר
אהובתי שלי -
תכף ירעמו התותחים.

הרכב נח בתוך הרשת
כבר ישנים כלם,
ואת אל תוך פני לוחשת
את כל האהבות שבעולם.

ואז ידי אותך חובקת
מעבר מרחקים,
וכמה שקט, כמה שקט
ומחכים ומחכים...

לילה בדרום...

אלבום זה מוקדש לזכרו של רב טוראי יוסף
גו'גו' (גרבלי ז"ל).
בן 22 בנופלו,
נפל בעת מילוי תפקידו.

16.01.1926-13.03.1948
נולד ביום א' בשבט תרפ"ו
נפל ביום ב' באדר תש"ח

ג'רבלי יוסף בן אברהם ושמחה .

נולד ביום א' בשבט תרפ"ו

(16.1.1926) בתל-אביב, אך גדל

והתחנך בטבריה. עוד בהיותו תינוק

נפרדו הוריו והוא גדל עד גיל שלוש

אצל אמו ואחר-כך אצל אביו

בטבריה. סיים את חוק לימודיו

בבית-ספר עממי של ה"אליאנס"

ובגיל 16 עבר לבית סבתו .

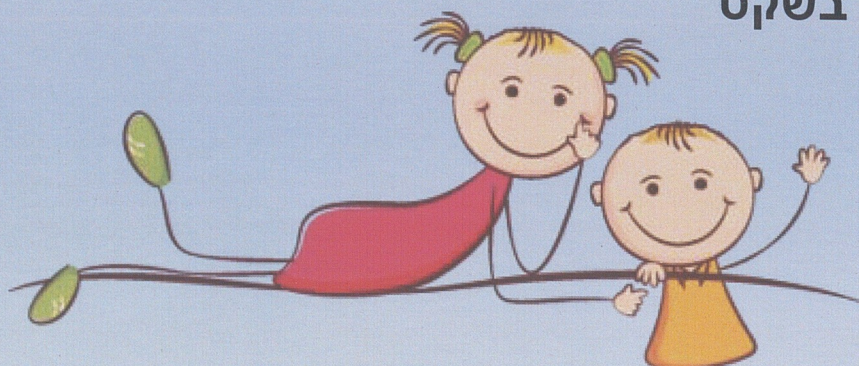
"הו ילד עבר זמן
נסעת לחפש רחוק מכאן
ואני מחכה לך

הו ילד שלי בעולם
ציפור אדם כמו כולם
מחפש את האופק

כל מטוס שטס בשמיים
כל כוכב מאיר בעיניים
מזכיר לי אותך
נחליאלי לפני הגשם
צרצרים בשעות הערב
תמיד יחכו לך

הו ילד כששקט
אני יושבת במרפסת לנגן
מנגינות געגוע

הו ילד תשתדל
להגיע לכאן מהר
ככה אני מבקשת בשקט"

אני לא הכרתי אותך
כבו כוכבים בלילך
וכשהגעתני כבר
קפאו אגמים של הזמן

תמונה עם חיוך באלבום
מבט שובבי מלא תום
כאילו אתה עוד כאן
אבל כבר הלכת בלי שוב

אבן ופרח עכשיו
מילים מנסרות את הדמעות
אחים שנושאים את גופך
אל עומק שדרות היגון

וזאת שיושבת בצד
תמיד היא חיכתה בלילות
שמת ליבך בליבה
ואין לה למי לחכות
הקרוב שהכריע אותך
בשדות החיים המוזהב
ככה פגשתי אותך
ילד קציר מלחמה

אני לא הכרתי אותך
כבו כוכבים בלילך
וכשהגעתני כבר
קפאו אגמים של הזמן

יוסף היה חבר בתנועת
"הנוער העובד". "נער עדין
ושקט וחבריו ציינו כי
מעולם לא רב עם איש
ואהב מאוד לתת מעצמו
לאחרים.

תשמור על העולם ילד
יש דברים שאסור לראות
תשמור על העולם ילד
אם תראה תפסיק להיות
גיבור של העולם ילד
עם חיוך של מלאכים
תשמור על העולם ילד
כי אנחנו כבר לא מצליחים .

תשמור על העולם ילד
אל תגזים במחשבות
כי כמה שתדע יותר ילד
אתה רק תבין פחות
ובשעה מסוימת
נסגרות כל הדלתות
וכל האהבה נגמרת
רק אתה ממשיך למהות.

**יוסף עם
משפחתו.**

יוסף החל לעבוד בתל-אביב
בבית-החרושת "סדן" ביציקת
מתכת, ומאז הורגשה מעט
רווחה בחייו.

בבית-החרושת "סדן" עבד
חמש שנים ורכש לו ידידים רבים
בקרב העובדים והמעבידים
כאחד.

- זה אחי -

שנה אחר שנה

- זה אחי -

. מביט מן התמונה

, עוד מביט בי אל תוך עיני ,

. מחייך ושותק אלי .

, עוד מביט ,

. שנה אחר שנה .

- הוא לא יהיה -

, לא אבא , לא חתן ,

. הוא רק יהיה אחי הקטן .

, והמרחק גדל כל הזמן ,

, זה שבינינו , אחי הקטן ,

, איזה עולם לא הוגן , לא מובן ,

ניפגש רחוק רחוק מכאן ...

אחד מתחביביו היו ליצור
יצירות שונות ממתכת בזמן
ההפסקות.

יוסף גרבלי ז"ל.

רוע כאח היה לי. כל שחכירו ועמד על סיכו,
על יושב לבו - אחבו. בשעת צרה, כל חבר ברע לו,
חיה בא אל יוסף להיעזר בו. ויסוף, שנעוטינו היו
מרים וקשים, שגדל ללא חורים, (חוריו נפרדו בליזתו
ילד) ושבעצמו סלל לו את דרכו בחיים - היה עוזר
לכל קשה-יום.

יצאנו למקומות שונים להפקידי חגנח, והנה
בנואי לחופשה נודע לי כי יבא אבד חברי יוסף גרבלי.

אי-סם

זוכרו לנצח

משה אבוהב

הפסחים ס' תש"ח "זמן הליל האילנות" ב' 48.5.7